

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-1044
(mr. E.L.A. van Emden, voorzitter en mr. C.I.S. Dankelman, secretaris)**

Klacht ontvangen op	: 25 augustus 2021
Ingediend door	: De consumenten
Tegen	: ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	: 9 december 2021
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit de Voorwaarden ABN AMRO Hypotheekvormen – Budget Hypotheek van maart 2016

Samenvatting

De bank heeft de consumenten in 2016 een hypothecaire geldlening verstrekt. Korte tijd later hebben de consumenten één van de drie leningdelen vervroegd terugbetaald. De consumenten vinden dat de bank op dat moment de risicoklasse had moeten aanpassen. Zij vorderen het verschil in hypotheekrente over de periode november 2016 tot en met februari 2021. De consumenten stellen dat de bank bekend was met de aflossing en daarmee met de verlaging van de schuldmarktwardeverhouding en dat de bank daarom uit eigen beweging tot verlaging van de risicoklasse had moeten overgaan. De bank beroept zich op artikel 6.4 van haar toepasselijke voorwaarden die bepalen dat de leningnemer zelf om aanpassing van de risicoklasse moet vragen. De commissie heeft getoetst of het bovengenoemde beding een oneerlijk (onredelijk bezwarend) beding is en naar het oordeel van de commissie is dat niet het geval. De vordering van de consumenten wordt afgewezen.

I. De procedure

- 1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consumenten; 2) het verweerschrift van de bank; 3) de repliek van de consumenten en 4) de dupliek van de bank.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consumenten hebben begin oktober 2016 een hypothecaire geldleningsovereenkomst (de geldlening) afgesloten bij de bank met behulp van een externe hypotheekadviseur. De hypotheeksom is € 743.500,- en bestaat uit drie leningdelen. Voor de geldlening van de consumenten is een risico-opslag gehanteerd op basis van de LTV tot en met 85% van de marktwaarde van de woning.
- 2.2 Op de overeenkomst zijn onder meer van toepassing de Voorwaarden ABN AMRO Hypotheekvormen – Budget Hypotheek van maart 2016 (hierna: ‘de Voorwaarden’). De relevante bepalingen zijn opgenomen in de bijlage.
- 2.3 Op 27 oktober 2016 hebben de consumenten het derde leningdeel met een variabel rentetarief afgelost met middelen verkregen uit de verkoop van hun oude woning.
- 2.4 In februari 2021 hebben de consumenten de bank verzocht om de rente aan te passen naar de tariefklasse tot en met 65% van de marktwaarde van de woning. De bank heeft dit verzoek begin maart 2021 gehonoreerd en het rentetarief verlaagd.

De klacht en vordering

- 2.5 De consumenten hebben zich erover beklaagd dat de bank na de aflossing van het derde leningdeel de tariefklasse niet uit eigen beweging heeft aangepast. Aangezien de aflossing twee weken na het verstrekken van de geldlening heeft plaatsgevonden en de bank bekend was met de aflossing en daarmee met de verlaging van de schuldmarktwaardeverhouding hebben de consumenten zich op het standpunt gesteld dat de tariefklasse per 1 november 2016 aangepast zou moeten worden. In reплиek hebben de consumenten hun klacht aangevuld en gesteld dat het mogelijk onzorgvuldig, bezwaarlijk en onredelijk bezwarend is om in dit geval het initiatief tot verlaging van de opslag bij de consumenten neer te leggen.
- 2.6 Vanaf 1 november 2016 tot maart 2021 zou de verlaagde risico-opslag resulteren in een verschil van € 3.180,-. De consumenten vorderen dat de bank hen compenseert voor dit bedrag. Verder vorderen de consumenten de wettelijke rente over € 3.180,- vanaf 1 november 2016.

Het verweer

- 2.7 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consumenten. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

- 3.1 Aan de commissie ligt, kort samengevat, de vraag voor of de bank de op haar rustende verplichtingen jegens de consumenten heeft geschonden door de risico-opslag per 1 maart 2021 te verlagen en niet eerder. De commissie neemt ter beantwoording van deze vraag het volgende in overweging.

De consumenten hebben de Voorwaarden ontvangen

- 3.2 Niet in geschil is dat de consumenten de Voorwaarden bij het sluiten van de geldleningsovereenkomst hebben ontvangen. Hieruit volgt dat de Voorwaarden, waaronder de artikelen 5.3, 6.3 en 6.4, van toepassing zijn. De stelling van de consumenten dat in de overeenkomst niets is opgenomen over de tariefklasse en zij niet bekend waren met de mogelijkheid om een verzoek tot verlaging bij de bank in te dienen, dient voor hun rekening en risico te komen. De Voorwaarden maken onderdeel uit van de geldleningsovereenkomst en de consumenten hebben verklaard kennis genomen te hebben van deze voorwaarden.

Welke afspraken hebben partijen met elkaar gemaakt?

- 3.3 Vooropgesteld wordt dat de consumenten en de bank niet overeengekomen zijn dat de bank de tariefklasse op eigen initiatief aanpast als na een aflossing de schuldmarktwaardeverhouding gedaald is naar een andere klasse. Er zijn op dit gebied dus geen afspraken waar de consumenten een beroep op kunnen doen. Evenmin is er een rechtsregel die de bank verplicht om de rente/risico-opslag gedurende de rentevastperiode op eigen initiatief aan te passen. Deze is er ook niet in het geval de bank de gegevens heeft om vast te stellen dat de schuldmarktwaardeverhouding niet meer actueel is. Overeengekomen is dat de rente opnieuw zal worden vastgesteld als de rentevastperiode is geëindigd of eerder onder bepaalde voorwaarden als hier door de leningnemer om wordt verzocht. De bank kan als contractspartij zelf bepalen of en onder welke voorwaarden zij een financiering verstrekt. De aanpassing van de tariefklasse aan de hand van een gewijzigde schuldmarktwaardeverhouding maakt onderdeel uit van deze voorwaarden en een financieel dienstverlener mag zelf bepalen dat voor die aanpassing een verzoek dient te worden ingediend. Dit alles, mits zij daarmee binnen de grenzen van de wet en de normen van de redelijkheid en billijkheid blijft.

Is het beding onredelijk bezwarend en/of oneerlijk beding?

- 3.4 De richtlijn oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (richtlijn 93/13/EEG, hierna: 'de Richtlijn') berust op de gedachte dat een consument zich tegenover een verkoper in een zwakke positie bevindt, omdat hij over minder informatie beschikt dan de verkoper.

De concrete werking van het betrokken beding moet daarom op transparante wijze worden beschreven. Van belang is dat de consument op basis van duidelijke en begrijpelijke criteria de economische gevolgen kan inschatten die daaruit voor hem of haar voortvloeien.¹

- 3.5 Een beding wordt oneerlijk geacht, indien het in strijd is met de goede trouw en het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen ten nadele van de consument aanzienlijk verstoort (artikel 3 van de Richtlijn). De Richtlijn is niet rechtstreeks van toepassing in de Nederlandse wetgeving. Een richtlijnconforme uitleg van het Nederlandse recht brengt mee dat de Nederlandse rechter op grond van art. 6:233 Burgerlijk Wetboek (BW) gehouden is om ambtshalve onderzoek te verrichten of sprake is van een oneerlijk beding wanneer de Richtlijn die verplichting meebrengt.² In het kader van de Richtlijn is verder relevant of het beding is opgenomen in de Bijlage van de Richtlijn. Dit betreft een 'blauwe lijst' van bedingen die als oneerlijk worden aangemerkt.
- 3.6 In artikel 6:233 sub a BW staat dat een beding in de algemene voorwaarden vernietigbaar is, indien het onredelijk bezwarend is voor de wederpartij. Daarbij dient gelet te worden op de aard en de overige inhoud van de overeenkomst, de wijze waarop de voorwaarden tot stand zijn gekomen, de wederzijds kenbare belangen van partijen en de overige omstandigheden van het geval. In artikel 6:236 BW wordt de zogeheten 'zwarte lijst' vermeld en in artikel 6:237 BW wordt de zogeheten 'grijze lijst' vermeld. De zwarte lijst bevat bepalingen die altijd onredelijk bezwarend zijn. De grijze lijst bevat bepalingen waarvan wordt vermoed dat deze onredelijk bezwarend zijn.
- 3.7 De consumenten hebben gesteld dat de voorwaarde dat een aanpassing op initiatief van de leningnemer ('het beding') dient te gebeuren onzorgvuldig, bezwaarlijk en onredelijk bezwarend is in het geval dat de bank de benodigde gegevens voor een wijziging in de tariefklasse voorhanden heeft. De consumenten hebben hun stelling niet nader onderbouwd.
- 3.8 In artikel 5.3 van de Voorwaarden is opgenomen welke factoren van invloed zijn op de hoogte van de rente. Hieruit volgt dat de schuldmarktwaardeverhouding één van deze factoren is. Vervolgens is in artikel 6.3 van de Voorwaarden opgenomen welke veranderingen een effect op de vaste rente van een geldlening hebben en de situatie van de consumenten is toegelicht in onderdeel a. Voorts is in artikel 6.4 van de Voorwaarden beschreven wat de leningnemer moet doen als hij het rentepercentage wil veranderen, namelijk het schriftelijk indienen van een verzoek.

---

¹ vgl. HvJ EU 30 april 2014, zaak C-26/13 (Kásler) ECLI:EU:C:2014:282; HvJ EU 23 april 2015, zaak C-96/14 (Van Hove) ECLI:EU:C:2015:262; en HvJ EU 20 september 2017, zaak C-186/16 (Andriciuc/Banca Româneasca) ECLI:EU:C:2017:703, te vinden op www.rechtspraak.nl.

² Zie ook Hoge Raad 13 september 2013, ECLI:NL:HR:2013:691 (overweging 3.7.1), te vinden op www.rechtspraak.nl.

- 3.9 De commissie is van oordeel dat sprake is van een duidelijk en begrijpelijk beding en een normaal geïnformeerde en redelijk omzichtige en oplettende gemiddelde consument had op basis van alle relevante feitelijke gegevens kunnen weten wat er staat over de tariefklasse, de factoren die hierop van invloed zijn en hoe een verzoek tot wijziging ingediend moet worden. De commissie is van oordeel dat de bewoordingen geen ruimte laten voor een afwijkende interpretatie. De bank heeft hiermee de concrete werking op transparante wijze omschreven. Van een oneerlijk (onredelijk bezwarend) beding is in dit geval geen sprake.
- 3.10 Verder zijn geen omstandigheden gebleken die maken dat dit beding strijdig is met de maatstaven van redelijkheid en billijkheid (artikel 6:248 BW).

Conclusie

- 3.11 Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, wordt de vordering van de consumenten afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Relevante bepalingen uit de Voorwaarden Budget Hypotheek maart 2016

5.3 Wat bepaalt de hoogte van mijn rente?

1. Een van de factoren die van invloed is op de hoogte van uw rente is de verhouding tussen de hoogte van uw lening en de waarde van uw woning (het onderpand). De waarde van uw woning kan worden bepaald door een taxateur.
2. De bank gebruikt verschillende tariefklassen voor het bepalen van de hoogte van de rente. Bij elke tariefklasse horen bepaalde verhoudingen tussen de hoogte van de lening en de waarde van de woning (het onderpand).
3. De tariefklasse geldt altijd voor uw hele lening, dus voor het (resterende) bedrag van uw totale lening.
4. De bank kan de tariefklassen altijd aanpassen. Deze wijziging geldt voor u pas bij de eerstvolgende renteherziening van een leningdeel. Heeft u een vaste rente en loopt deze af? Dan kan een wijziging van de tariefklassen voor u betekenen dat u na renteherziening een andere rente moet betalen. Heeft u een variabele rente? Deze rente kan maandelijks wijzigen. Een wijziging van de tariefklassen kan dan voor u betekenen dat u een andere rente moet gaan betalen vanaf de maand dat die wijziging ingaat.
5. Een andere factor die van invloed is op de hoogte van de rente die u betaalt, is de hypotheekvorm. De hypotheekvorm kan per leningdeel verschillen. De hoogte van de rente kan verschillen per hypotheekvorm.
6. De bank kan het verschil in rente tussen de hypotheekvormen altijd aanpassen. Heeft u een vaste rente? Dan geldt de wijziging voor u pas bij de eerstvolgende renteherziening van een leningdeel.
7. Op abnamro.nl/hypotheken vindt u de actuele tariefklassen en de rentepercentages die daarbij horen.

6.3 Welke veranderingen hebben een effect op de vaste rente van mijn lening?

Verandert er iets in de verhouding tussen de hoogte van uw lening en de waarde van uw woning (het onderpand)?

Dan kan dat gevolg hebben voor de tariefklasse waarin uw lening valt en daarmee op de rente die u betaalt. De bank kan zowel de indeling van de tariefklassen als de rentes die daarbij horen altijd wijzigen. De tariefklasse geldt altijd voor uw hele lening, dus voor alle leningdelen.

(...)

- a. Gedeeltelijke aflossing (een deel terugbetalen) De verhouding tussen de hoogte van uw lening en de waarde van uw woning verandert als u een deel van uw lening voor het einde van de looptijd van uw lening terugbetaalt aan de bank. Leest u artikel 6.4 'Wat moet ik doen als ik het rentepercentage wil veranderen?'.

(...)

6.4 Wat moet ik doen als ik het rentepercentage wil veranderen?

I. U moet de bank schriftelijk vragen om het rente- percentage te veranderen. U kunt dit doen vanaf één maand na het passeren van uw hypotheek bij de notaris.

(...)